

ק"פ 20905/07/19 - אקתם חג' יחיא נגד אשרף חג' יחיא

בית משפט השלום בכפר סבא

ק"פ 20905-07-19 חג' יחיא נ' חג' יחיא
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
קובל	אקתם חג' יחיא ע"י עו"ד יוני שמיל
נגד	
נאשם	אשרף חג' יחיא ע"י עו"ד עלא תלאווי

החלטה

בפניי בקשת הנאשם להורות על ביטול הקובלנה. לאחר בחינת הבקשה, תגובת הקובל לה, וכלל הנעשה בתיק (לרבות תיק הבע"ח הקשור לו) עד כה, החלטתי לקבל את הבקשה. להלן נימוקיי.

כנקודת מוצא יש לזכור שעניין לנו בהליך פלילי המוגש ומנוהל על ידי אדם פרטי, וזאת כחריג לכלל היסודי בפלילים עת כתב אישום מוגש וההליך מנוהל על ידי מי מרשויות התביעה המוסמכות. אמנם ישנם מקרים שבהם תחילה מוגשת קובלנה על ידי אדם פרטי, ובהמשך מחליטה פרקליטות המחוז לנהל את ההליך. לא כך אירע במקרה שבפניי.

כאשר הליך פלילי מנוהל על ידי אדם פרטי, שהינו בעל עניין אישי, ישנה משמעות מיוחדת לבחינת קיום ההליך בהתאם לסמכות בית המשפט מכוח סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי. זאת מחמת שני טעמים. טעם אחד הינו שהחזקה, הניתנת לסתירה, בדבר תקינות פעולות המנהל, אינה רלבנטית למי שיוזם ומנהל את ההליך הפלילי, בהיותו אדם פרטי. טעם שני הינו שישנו חשש שהעניין האישי של מי שיוזם ומנהל את ההליך הפלילי יביא לקיום ההליך, וניהולו, תוך פגיעה בתחושת הצדק וההגינות המשפטית.

די בקורות קובלנה זו עד עתה בכדי להביא לפגיעה, וברמה גבוהה, בתחושה לעיל, באופן המחייב את ביטולה עוד בשלב המקדמי. עסקינן בהליך שמתחילת דרכו הינו פגום, לא הגון, ומעוות, ומשכך אין כל טעם ועניין לאפשר את המשכו אף על דרך בירורו המהותי. ובמה דברים אמורים?

מלכתחילה הוגש כתב הקובלנה באופן ארוך, מסורבל, ותוך חזרתיות. אילו בכך היו מתמצים הדברים, היה מקום למתן החלטה בדבר ארגון מחדש של כתב הקובלנה באופן ברור, תמציתי, ובהתאם לנוסח המאפיין כתבי אישום. דא עקא שמסתבר שהדברים היו רק בבחינת טפח קטן מכלל הפגמים בהליך זה.

כך, ובניגוד גמור לסדר הדין הפלילי, לכתב הקובלנה צורפה ראייה, והיא אמרה משטרתית של הנאשם. בהמשך, ואך לאחרונה, צורפה לתיק בית המשפט ראייה אחרת, שהוכתרה כתצהיר מטעם הקובל. אמנם הדברים באו על דרך בקשה לצרף את התצהיר, אך זאת כאשר התצהיר נכנס לתיק בית המשפט, וכך הועצם הפגם שבשרבוב ראיות לתוך תיק פלילי שלא במסגרת שמיעת הראיות, ועוד בטרם מתן תשובה לכתב האישום.

לא זו אף זו. כפי שהסתבר בדיון בתיק הבע"ח, פירוט העדים בכתב הקובלנה נעשה מבלי להסתמך על כל עדות או ראייה אחרת רלבנטית למי מהם, והדברים באו לידי ביטוי בהחלטה בתיק הבע"ח. דא עקא, שלאחר מתן החלטה זו, התברר כי מצב זה מונצח מבחינתו של הקובל, עת מתכוון הוא להמשיך בהליך זה כנגד הנאשם עם כל עדי תביעה אלה, מבלי שבינתיים עלה דבר קיומה של עדות או ראייה אחרת לגבי מי מהם. הקובל הבהיר כי אינו מצפה לשיתוף פעולה מעדים אלה, ועל כן הוא מעוניין לזמנם לעדויות וכך להביא לראשונה את גרסאותיהם.

המדובר בסתירה לכלל אקסיומטי בהליך הפלילי עת מגישו ומנהלו נדרש לפעול כאשר "קלפיו פתוחים", היינו שהנאשם יודע מה הבסיס לכל עדות וראייה שאמורות להיות מוגשות כנגדו, וכך בונה את הגנתו, וזאת לא רק לקראת שמיעת הראיות, אלא אף טרם השיב לכתב האישום. למעלה מהנדרש ייאמר כי אפילו תובע בהליך אזרחי מחוייב לפעול כאשר "קלפיו פתוחים", ולו טרם תחילת שמיעת הראיות. הקובל במקרה זה לא נוהג כך, ולמעשה אף הוא עצמו לא יודע כיצד תפתח כל עדות ועדות. בכך פוגע הקובל בכל אפשרות בסיסית של הנאשם להתגונן.

יתר על כן. במהלך הדיון בתיק הבע"ח הסתבר כי הקובל שומר לעצמו זכות, שלא ברור על סמך מה סבר כי זו באה לו מלכתחילה, להביא במסגרת שמיעת הראיות עדים וראיות אשר לא קשורים לרשימת עדי התביעה. אף עניין זה בא לידי ביטוי בהחלטה בתיק הבע"ח, כאשר לאחר מכן הסתבר כי הקובל עדיין מבקש לעשות שימוש בחומר זה, תוך שדי לו בכך שהעבירו לידי הנאשם, ומסר כי חומר זה הינו כל החומר שבכוונת הקובל לעשות שימוש כנגד הנאשם. כל זאת מבלי שביקש לתקן את כתב הקובלנה על דרך הוספת עדי תביעה רלבנטים לחומר זה. מבלי להידרש לטענות שבפי הנאשם ביחס לתוכנו של חומר זה, הרי שבהתנהלות זו של הקובל יש גם כן בכדי לפגוע בהגנת הנאשם, אשר מגבש ציפיה לאשר יעשה כנגדו רק בהתאם למסגרת שברשימת עדי התביעה.

מעבר לכך ייאמר, כי לא ניתן לסמוך על אמירת הקובל לפיה זהו כל החומר שבו יעשה שימוש כנגד הנאשם. עוד במהלך הדיון בתיק הבע"ח הופתע בית המשפט לגלות כי הצהרת הקובל טרם קיום אותו דיון לפיה העביר לנאשם את חומר הראיות שהתבקש בבקשה נשוא אותו תיק, אינה נכונה כלל ועיקר. בנוסף, הרי כעת לצד אמירת הקובל כי לא יעשה כנגד הנאשם שימוש בחומר נוסף על זה שהעביר לו, ישנה אמירת הקובל לפיה הוא מצפה לעשות שימוש בחומר שיבוא לעולם באמצעות זימון העדים שבכתב הקובלנה. במצב דברים זה ישנו יותר מחשש שמא ניהול ההליך על דרך שמיעת ראיות יביא לכך שמעת לעת יוצצו עוד חומרים מצד הקובל כנגד הנאשם תוך הפתעתו.

אם לא די בכך, הרי התפרצויותיו של הקובל במהלך הדיון האחרון, באופן בוטה ותוך ייחוס מעשים פליליים, אף ביחס לבא כוחו של הנאשם, מלמד על כך שמדובר במי שבשום אופן לא ראוי להיות תחליף לתובע בהליך פלילי. העניין האישי שלו בהליך רב מידי, מעוות כל אפשרות בסיסית שינהג בהגינות המזערית כלפי הנאשם, ובכלל נראה כי הוא מונע מרצון להתנכל לנאשם.

נוכח כל האמור שוכנעתי כי כבר כעת ההליך מתנהל באופן פגום, מעוות, לא צודק, והפוגע בהגנת הנאשם. אין צורך להיות נביא בכדי להבין שראשית דבר מעיד על המשכו, שלא לומר אחריתו, כך שהמשך ההליך יחריף הפגמים בו, כך שיש מקום לקטיעתו כבר בשלב הראשוני בו אנו נמצאים.

כל זאת כאשר עניין לנו בהליך אשר אין בו אינטרס ציבורי של ממש. התביעה האמונה על האינטרס הציבורי לא הגישה אותו ולא הצטרפה אליו. תוכנו (הלכאורי) אינו נוגע לעבירות חמורות, אלא לכאלה אשר הינן מקבילות לעוולות אזרחיות המקימות (לכאורה) לקובל עילת תביעה כנגד הנאשם, באופן שיביא לידי ביטוי מיטבי את האינטרס האישי שלו. בנוסף, כלל נסיבות עבירות אלה אינו מגלה עניין ציבורי החורג מעניינו הפרטי של הקובל.

לסיכום, באיזון בין חומרת הפגמים שהתגלו בהליך לבין מידת האינטרס הציבורי בו, הכף נוטה באופן חד משמעי להיבט הראשון, כך שיש מקום לצעד אחד ויחיד, והוא ביטול הקובלנה, וכך הריני מורה.

בנסיבות העניין, אף מצאתי לנכון לחייב את הקובל בהוצאות לנאשם, אף מעבר לסכום שבו כבר חוייב במסגרת תיק הבע"ח. עם זאת, לא סברתי כי יש להוסיף על כך הוצאות לטובת אוצר המדינה מעבר לסכום שכבר חוייב בו במסגרת תיק הבע"ח.

הנה כי כן, הקובל מחוייב לשלם לנאשם הוצאות משפט נוספות בסך של 5,000 ₪, וזאת עד ליום 2/1/21.

ניתנה היום, ט"ו חשוון תשפ"א, 02 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים. המזכירות תעביר העתקים לב"כ הצדדים.